

2.2.2. Ojcowski Park Narodowy⁷

Jednym z najatrakcyjniejszych regionów turystycznych województwa jest Dolina Prądnika na Wyżynie Ojcowskiej (mezoregion Wyżyna Krakowsko-Częstochowska), ok. 20 km na północ od Krakowa. Powstała ona wskutek działalności płynącej jej dnem rzeki Prądnik (dopływu Wisły). W efekcie rozpuszczania skał wapiennych (wapieni górnajurajskich) przez wodę powstał wąwóz o głębokości do 120 m i szerokości do 100 m. Brzegi Doliny stanowią urwiste, pionowe skały zbudowane z twardszych, odporniejszych na wietrzenie wapieni skalistych. Tworzą one malownicze formy skalne, z których najbardziej znane, to „Maczuga Herkulesa”, „Igła Deotymy”, „Brama Krakowska”. W stronę Prądnika opada kilkadziesiąt mniejszych dolin i wąwozów, spośród których największa jest Dolina Sąpsowska (gdzie można zobaczyć ślady żeremi bobrowych). Efektem działalności krasowych są także liczne jaskinie (ponad 400); najbardziej znane i udostępnione dla ruchu turystycznego są: Grota Łokietka (320 m; 270 m udostępnionych korytarzy, posiada oświetlenie elektryczne) oraz Jaskinia Ciemna (186 m, zwiedzanie ze świeczkami). W niewielkiej odległości od Doliny Prądnika znajduje się największa na terenie Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej, udostępniona turystycznie, Jaskinia Wierchowska (1000 m).

Najpiękniejsza część Doliny Prądnika (12 km) została objęta ochroną prawną — **w 2006 r. minęło 50 lat od utworzenia Ojcowskiego Parku Narodowego**. Ojcowski Park Narodowy powstał 1 stycznia 1956 r. jako 6 park narodowy w Polsce. Obejmował powierzchnię 1440 ha. Dla ochrony tego obszaru wielkie zasługi położył prof. Władysław Szafer, badacz przyrody tego regionu, współautor projektu ochrony Doliny Prądnika.

Ojcowski Park Narodowy jest położony w powiecie krakowskim, na terenie gmin: Skała, Sułoszowa, Jerzmanowice-Przeginia i Wielka Wieś. Jest najmniejszym parkiem narodowym w Polsce — obejmuje 2145,62 ha (1528 ha, tj. 71% zajmują lasy; ochroną ścisłą objęto 251 ha, tj. 12% terenów leśnych).

Najmniejszy obszarowo park chroni jednak wielkie bogactwo fauny i flory. Na terenie parku występuje 17 z 21 gatunków znanych w Polsce nietoperzy. Liczbę gatunków wszystkich zwierząt szacuje się na 12 tys., w tym 1000 gatunków motyli oraz 1700 gatunków chrząszczy. Na terenie parku występuje ok. 1000 gatunków roślin naczyniowych, w tym ok. 50 gatunków górskich i ponad 100 gatunków ciepłolubnych (m.in. kserotermiczna trawa, ostnica Jana, o wys. do 1 m). Stwierdzono występowanie 230 gatunków mchów i wątrobowców, ok. 200 gatunków porostów i 1140 gatunków grzybów.

⁷ Opracowano na podstawie: *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 stycznia 1956 r. w sprawie utworzenia Ojcowskiego Parku Narodowego* [z mocą od 1 stycznia 1956 r.] (Dz. U. Nr 4, poz. 22); *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 8 sierpnia 1997 r. w sprawie Ojcowskiego Parku Narodowego* (Dz. U. Nr 99, poz. 607); *Polska. Parki Narodowe*, Danuta Cyruł (red.), Wyd. Sport i Turystyka – MUZA SA, Warszawa 2000; Józef Partyka, Robert Cieślik, *Ojcowski Park Narodowy, 45 lat Ojcowskiego Parku Narodowego*, seria: *Spotkania z przyrodą*, Wyd. Oficyna Wydawnicza „Multico”, Warszawa 2001; strona internetowa Ojcowskiego Parku Narodowego <http://www.opn.pan.krakow.pl/>; *informacje Dyrekcji Ojcowskiego Parku Narodowego z dnia 16 maja 2007 r.*

Ojcowski Park Narodowy udostępniony jest dla ruchu turystycznego; preferowana jest turystyka piesza (ok. 20 km znakowanych szlaków turystycznych), ale i dla turystów zmotoryzowanych utworzono 3 parkingi (w Ojcowie, Pieskowej Skale i Żółtej Górze). Turyści mogą skorzystać z noclegów w kwaterach prywatnych (ok. 100 miejsc noclegowych w Ojcowie) i w 1 domu wycieczkowym (40 miejsc) oraz z pola namiotowego (pod Żółtą Górą).

Ojcowski Park Narodowy znajduje się na jednym z najstarszych szlaków turystycznych w Polsce, na „Szlaku Orlich Gniazd”.

SCHEMAT ROZMIESZCZENIA WYBRANYCH ATRAKCJI TURYSTYCZNYCH W OJCOWSKIM PARKU NARODOWYM

SCHEME OF DEPLOYMENT OF SELECTED TOURIST ATTRACTIONS IN THE OJCOWSKI NATIONAL PARK

